

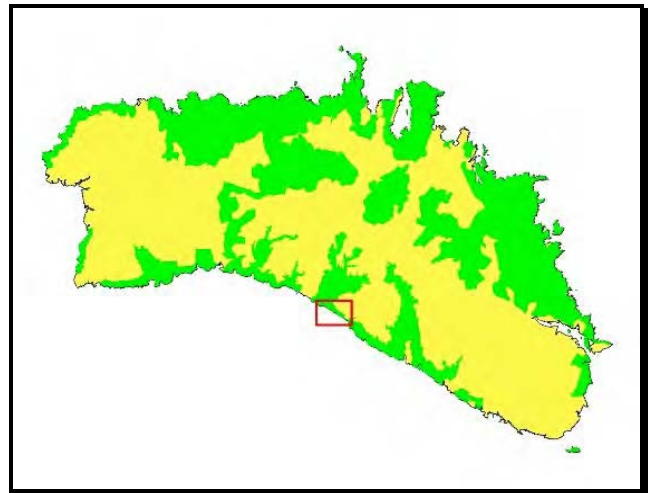
Fitxa 1

SON BOU

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSIQUES:

Municipi: Alaior.
Altres topònims: platges de ses Canassies, platja de Tàlis a l'extrem occidental.
Àrees urbanes associades: Son Bou, Torre-solí Nou i Sant Jaume.
Accés: rodat. Des de la carretera general Me-1 (Maó - Ciutadella) hi ha dues vies: Torre-solí Nou i Son Bou. La platja té estacionament associat.
Orientació de la platja: sud.
Superfície de platja: 60.040 m².
Llargada de platja: 2.500 m
Amplada mitjana de la platja: 50 m
Grau de saturació de la platja: en plena temporada, mitjà a la zona urbanitzada i baix a la zona verge.
Geologia de l'entorn: plataforma carbonatada del Miocè superior, formada per calcàries blanques.
Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.
Espai natural protegit: inclosa a l'Àrea Natural d'Especial Interès Me-12 i a la Xarxa Natura 2000.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: es considera de tipus A (urbana), amb tot tipus de serveis.
Distància a l'estacionament: 25 m a la zona urbana.
Servei de socorrisme: a la zona de platja urbana hi ha serveis de socorrisme fixos i torres de vigilància; a la zona verge, hi ha serveis de farmaciola.
Altres serveis: serveis de pícnic amb taules i cadires darrere la platja urbana; servei de transport públic amb els nuclis urbans de l'illa.

ENTORN I PAISATGE

La zona de Son Bou esdevé una interrupció del paisatge habitual de la costa sud menorquina. En comptes d'una petita cala envoltada per altes parets de roques, el visitant es troba una plana extensa amb una gran zona humida alimentada pels dos torrents que hi arriben a través dels barrancs de Son Blanc (o des Bec) i de Sa Vall (o de Son Boter).

Es tracta de la platja més gran i llarga de l'illa, amb un sistema dunar associat que actua com a braç d'arena separant la zona humida de la mar. El sistema dunar està format per cordons paral·lels a la costa, d'alçades que no superen els dos metres. Aquesta disposició dels cordons, tan habitual en altres indrets, resulta pràcticament única a Menorca. L'estat del sistema dunar és, en general, bo i no s'hi detecten forts processos erosius.

El prat de Son Bou és la segona zona humida en importància de Menorca. Els excedents d'aigua arriben a la mar a través de dues goles que travessen la platja i a través d'una tercera sortida artificial picada a la roca, situada a l'extrem occidental, a la zona de Talis, coneguda amb el nom de sa Mina Nova.

Son Bou és una de les més platges més obertes de Menorca. Al marge oriental, al cap de ses Penyes, les parets rocoses arriben a tenir alçades de 70 i 80 m, i una gran verticalitat que continua dins la mar. Al marge occidental, els penya-segats són molt més baixos (5 o 10 m), però igualment verticals.

PLANTES I VEGETACIÓ

Aquesta és una de les poques platges de Menorca on es pot observar el que seria una vegetació dunar ordenada segons els models clàssics. La disposició paral·lela dels fronts de dunes produeix una zonació molt clara de la vegetació, la qual segueix també aquestes bandes longitudinals. Així, a primera línia hi hauria les plantes més pioneres, aquelles que millor toleren la mobilitat de l'arena i el contacte directe amb l'aigua de la mar, que a la vegada arriba ben amarada de restes orgàniques que deixen les onades. En general es tracta de plantes anuals, moltes vegades amb una certa suculència: espinadella (*Salsola kali*), cent nusos de la mar (*Polygonum maritimum*), ravenissa de la mar (*Cakile maritima*) i *Suaeda spicata*. Aquesta és la vegetació que més pateix la freqüentació humana i per açò en aquestes platges sol ser tan escassa.

La segona línia comença on les dunes comencen a tenir forma i són plantes amb un fort sistema d'arrels adaptat a viure en aquestes arenas que es mouen amb el vent. Aquí hi ha espècies més persistents: el borro (*Ammophila arenaria*), el lliri de platja (*Pancratium maritimum*), la campaneta de la mar (*Calystegia soldanella*), el carc marí (*Eryngium maritimum*), i la *Crucianella maritima*, planta que només es troba en unes poques platges de la costa sud (vegeu foto anterior).

Seguint cap a l'interior, aquestes plantes deixen pas a d'altres d'habituals a les arenas ja més estabilitzades: trèvol mascle (*Lotus cytisoides*), morrisà (*Lobularia maritima*), panconia de platja (*Reichardia tingitana*). Finalment, a la part més posterior hi apareixen les plantes llenyoses: la mata (*Pistacia lentiscus*) i la sivina (*Juniperus phoenicea*). Aquestes són les que, de manera més permanent, estabilitzen les dunes i aporten una quantitat important de matèria orgànica, cosa que permet que s'hi estableixin també plantes d'altres ambients no estrictament arenosos.

Més enrere, encara al prat de Son Bou, hi predominen els joncs (*Juncus acutus* i *J. maritimus*) a les voreres, i el canyís (*Phragmites australis*) més al centre. Donant color a la primavera, també apareixen els gínjols grocs (*Iris pseudacorus*) (vegeu foto adjacent), i entortolligant-se pertot, la campaneta blanca (*Calystegia sepium*).

ANIMALS

Amb l'abundant mantell vegetal de les dunes, són diverses les papallones que freqüenten la zona. No obstant açò, la major riquesa faunística la trobam al prat de Son Bou, on cada hivern s'arpleguen més de 500 aus aquàtiques de 30 espècies diferents alhora (ànedes, agrons, fotges, limícoles, etc.). A més, cada estiu hi nidifiquen l'àneda de collblau (*Anas platyrhynchos*), el rascló (*Rallus aquaticus*), la fotja (*Fulica atra*) i el gall faver (*Porphyrio porphyrio*), entre altres aus aquàtiques.

El canyissar de Son Bou, el més gran i més ben conservat de l'illa, constitueix el principal punt de nidificació per a diverses espècies de petits ocells (grup dels passeriformes) de zones humides. Els exemples més freqüents són el rossinyol bord (*Cettia cetti*) (vegeu foto adjacent), el tord de prat (*Acrocephalus arundinaceus*), la boscarla de canyís (*Acrocephalus scirpaceus*) o la boscarla mostatxada (*Acrocephalus melanopogon*); aquesta darrera, espècie en expansió a la Mediterrània, arribada a Menorca durant els anys vuitanta.

DINS LA MAR

El fons de la platja de Son Bou és molt homogeni a tota la zona de bany, ja que quasi exclusivament està constituït per arena fina. A partir d'una certa distància de la platja, el fons arenós és substituït per posidònia (*Posidonia oceanica*), que forma una de les praderies més extenses de Menorca. Aquesta sols queda interrompuda per dos canals de desguàs submarins, responsables, en part, dels estranys corrents que circulen a la platja (vegeu foto adjacent).

Als petits esculls disseminats al llarg de la costa arenosa hi apareix sempre de manera abundant l'alga bruna anomenada *Cystoseira*, indicador inequívoc de l'excel·lent qualitat de l'aigua. Als fons arenosos no s'hi solen veure molts de peixos, però els bons observadors potser hi distingiran algun pedaç (*Bothus podas*) mig enterrat i ben camuflat a l'arena, algun banc de llises (*Liza* spp.) o un xòric (*Dactylopterus volitans*) de colors espectaculars.

HISTÒRIA I SINGULARITATS

Al marge oriental es pot observar la planta rectangular d'una basílica paleocristiana del segle V dC. A l'altre extrem de la platja s'hi troba una torre de defensa espanyola de principi de segle XIX, anomenada torre de Son Bou, torre Esfondrada o Atalaia de Tàlis.

Al llarg de la platja, durant la Guerra Civil s'hi van construir diverses estructures defensives que encara es poden veure avui dia, especialment a la zona de Talis, a la meitat occidental.

Antigament, durant els anys 40, s'havia utilitzat la maresma per cultivar-hi arròs, pràctica agrícola que va desdibuixar el relleu natural de la zona humida i va provocar la creació del tercer canal de desguàs ([vegeu foto adjacent](#)).